

SPRAWOZDANIA Z SEMINARIÓW SALEZJAŃSKICH

SEMINARE
t. 27 * 2010 * s. 261-270

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO W ŁĄDZIE NAD WARTĄ W ROKU AKADEMICKIM 2008/2009

Chociaż organizacja i kształcenie przyszłych kapłanów nawiązuje strukturalnie do uczelni wyższej, to jednak nie można zapominać o specyfice seminarium. Ten element wielowymiarowego przecież procesu formacji seminaryjnej nigdy nie funkcjonuje samodzielnie. Nie wyczerpuje on bogactwa celów, zawierających się w pojęciu seminarium duchownego, ale – wspólnie z innymi aspektami formacyjno-kształceniowymi – jest całkowicie podporządkowany naturze i misji Chrystusowego kapłaństwa.

1. ZASADY DZIAŁALNOŚCI I PERSONALIA

Ku temu ideałowi kierowane były wszelkie poczynania zarządu WSDTS w Łądzie nad Wartą. Programowo są one sprecyzowane w stosownych dokumentach Kościoła i Towarzystwa Św. Franciszka Salezego. W roku akademickim 2008/2009 urząd rektora seminarium piastował ks. dr Zenon Klawikowski. Oprócz niego, zarząd seminarium konstituowali: ks. mgr lic. Zbigniew Adamiak, ks. dr Krzysztof Butowski, ks. dr Wojciech Gretka, ks. mgr Mariusz Kowalski, ks. mgr lic. Dariusz Łużyński, ks. mgr Wojciech Lech oraz ks. mgr Leszek Ziola. W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem starania rektora o zachowanie optymalnego przebiegu formacji przyszłych salezjanów-kapłanów szły niestrudzenie w parze z jego troską o podtrzymywanie najściślejszej jedności ducha i działania oraz w kierunku partnerskiej współpracy z pozostałymi członkami zarządu seminaryjnego. Kierował się on przy tym niezmiennie zasadami systemu uprzedzającego, specyfikującego się – jak wiadomo – dobrocią i łagodnością wobec wychowanków.

W tym okresie urząd prorektora ds. studiów piastował ksiądz Adamiak. W czerwcu bieżącego roku Ksiądz Inspektor Zbigniew Łepko zwrócił się do niego z prośbą o podjęcie posługi duszpasterskiej w sanktuarium Matki Bożej Pocieszycielki Strapionych w Kawnicach. Pomimo tej niespodziewanej nominacji – jako następcą księdza Adamiaka na urządzie prorektora ds. studiów – chęć z radością poinformować, że pozostaje on nadal związany z seminarium poprzez kontynuowanie zajęć dydaktycznych z liturgiki. Jego niekwestionowana wiedza i doświadczenie w tej dziedzinie pozwalają wyrazić nadzieję, że będzie się on również włączał w animację seminaryjnego życia liturgicznego.

2. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA

We wrześniu 2007 r. przełożeni czterech polskich prowincji Zgromadzenia Salezjańskiego, a także Okręgu Wschodniego z siedzibą w Moskwie, podpisali umowę o restrukturyzacji ośrodków formacyjnych dla współbraci przygotowujących się do sakramentu kapłaństwa. Na seminarium w Łądzie nałożono zadanie kształcenia filozoficznego współbraci i ich formacji postnowicjackiej.

Natomiast, seminarium krakowskie przekształcono w ośrodek studiów teologicznych. W związku z tym, postanowiono również rozwiązać umowę z Wydziałem Teologicznym Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W oparciu o tę umowę, kształcący się w Łądzie młodzi salezjanie byli zarazem pełnoprawnymi studentami tej uczelni. Na pewno, jakimś pocieszeniem jest fakt wznowienia starań o podpisanie nowej umowy z innym wydziałem UKSW, a mianowicie Wydziałem Nauk Pedagogicznych. Intencją tego przedsięwzięcia jest stworzenie tego rodzaju sytuacji prawnej, w następstwie której klerycy salezjańscy mieliby możliwość uzyskiwania licencjatu z pedagogiki, co na przyszłość daje podstawę do ubiegania się o dyplom magisterski z tej dziedziny. Mając na uwadze specyfikę pracy salezjańskiej, a z drugiej strony obowiązujące wymogi formalno-prawne, gdy chodzi o kwalifikacje pedagogiczne, powrót do tej nie nowej inicjatywy wydaje się godny odnotowania i poparcia. Nie można w tym miejscu nie podziękować ks. dr. Kazimierzowi Gryżeni i ks. dr. Dariuszowi Sztukowi z UKSW, którzy już wcześniej zajmowali się opracowaniem odpowiedniego projektu w tej kwestii.

27 września 2008 r. w Łądzie miała miejsce inauguracja nowego roku seminaryjnego. Uroczystość tę rozpoczęła celebracja Mszy św. pod przewodnictwem Księdza Inspektora Zbigniewa Łepki. On też wygłosił okolicznościowe Słowo Boże. Kaznodzieja rozpoczął od przypomnienia słuchaczom, że każdy salezjanin powinien zabiegać o dochowanie wierności charyzmatowi salezjańskiemu. W jego kontekście osadził on pomyślnie uwieńczenie starań dotyczących połączenia seminarium. Szczególny jednak nacisk został położony na dbałość o utrzymywanie możliwie jak najwyższego poziomu formacji postnowicjackiej. Bezpośrednio zaangażowanym w tę formację kapłanom mówca uświadamiał, co jest fundamentalną racją zleconej im przez Zgromadzenie posługi. Nade wszystko jest nią dobro postnowicjuszy. Obliguje to wychowawców do ustawicznego doskonalenia się pod względem osobowościowo-moralnym i do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji naukowo-dydaktycznych. O przygotowanie i wygłoszenie wykładu inauguracyjnego pod tytułem *Łąd za panowania opata Mikołaja Antoniego Łukomskiego centrum kultury Wielkopolski* poproszono ks. dra Janusza Nowińskiego z UKSW. Treść tego wykładu oddaje najlepiej jego tytuł. W – jak zwykle dobrze opracowanym pod względem faktograficzno-erudycyjnym – wystąpieniu księdza Nowińskiego zgromadzeni w Sali Opackiej uczestnicy uroczystości inauguracyjnej mogli poznać postać „drugiego fundatora Łądu” jako wybitnego mecenasa sztuki, męża stanu, znawcę zagadnień filozoficznych, autora dzieł z zakresu logiki oraz człowieka polskiego Oświecenia. Prelegent podkreślił, że światły opat nie zaniechał też nigdy zabiegania o dobro i pomyślność kierowanej przez siebie placówki

Na pewno, do ważniejszych wydarzeń trzeba zaliczyć zorganizowanie przez księdza Adamiaka XXIV Sympozjum Liturgicznego. Tym razem odbyło się ono 17 października 2008 r. pod hasłem *Rozumna służba Boża*. Od czterech lat ksiądz Adamiak kontynuuje, wspólnie z ks. dr. Janem Rusieckim z UKSW, dzieło rozpoczęte przed kilkunastu laty przez ks. prof. dra hab. Adama Duraka – uczonego znanego i cenionego nie tylko w krajowym środowisku liturgistów. W czasie sympozjum wygłoszono następujące referaty: ks. prof. dr hab. Jacek Nowak (UKSW), „Potrzeba prawa liturgicznego”, ks. dr Jan Rusiecki (UKSW), „Msza święta – między *sacrum* a *profanum*”, ks. dr Stanisław Szczepanec (PAT), „Prace nad Dyrektorium Służby Liturgicznej”, oraz o. Marcin Kostka OSSPE, „Świadome uczestnictwo we Mszy św. w rycie trydenckim”. Korzystając z okazji, można i należy żywić nadzieję, że tegoroczne – jubileuszowe – sympozjum liturgiczne, planowane na 16 października, nie okaże się ostatnim, lecz że będzie się ono spotykać z coraz większym zainteresowaniem, przede wszystkim współbraci, mających do czynienia bezpośrednio z liturgią w ramach pracy duszpasterskiej.

3. ALUMNI

W minionym roku seminaryjnym studia filozoficzne rozpoczęło 17 osób i taka sama ilość osób kontynuowała je na roku drugim. We wspólnocie formacyjnej było też 5 diakonów. Ze względu na

czekający ich ostatni rok studiów seminaryjnych, przenoszenie ich do Krakowa z pozostałymi osobami studiującymi teologię na niższych kursach nie miałyby większego sensu. Wspomnianym współpracownikom, a dziś neoprezbiterom, pragniemy również szczerze pogratulować finalizacji studiów przez uzyskanie stopnia magistra teologii na Wydziale Teologicznym UKSW.

Poszczególne wymiary formacji salezjańskiej były tradycyjnie przedmiotem kilkudniowego programowania, które przeprowadzono we wrześniu 2009 r. Weryfikacji dojrzałości we wszystkich wymiarach służyły comiesięczne i kwartalne dni skupienia, doroczne rekolekcje oraz posiedzenia rady domu i skrutynia. Alumnom umożliwiono też stopniowe wdrażanie się w czekającą ich w przyszłości pracę duszpasterską poprzez zaangażowanie w lokalne oratorium i tzw. „Weekendy z Księdzem Bosko”. Kilkunastu z nich miało okazję do praktycznego pogłębienia znajomości języków obcych. W tym celu udali się oni w okresie wakacyjnym do Niemiec, Rosji i Włoch, by tam pracować z dziećmi i młodzieżą.

4. KADRA FORMACYJNO-NAUKOWA

W roku seminaryjnym 2008/2009 zajęcia dydaktyczne prowadziło 7 profesorów doktorów habilitowanych, pracujących na co dzień na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie, Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie (dawna Papieska Akademia Teologiczna). Z satysfakcją chcę poinformować, że w tym okresie jedna z tych osób, a mianowicie ks. prof. dr hab. Janusz Mączka, uczeń i współpracownik Księdza Profesora Józefa Hellera, został dziekanem Wydziału Filozofii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

Oprócz tej grupy osób w zajęciach dydaktyczne prowadziło 7 wykładowców ze stopniem naukowym doktora oraz 6 magistrów. Nie sposób pominąć milczeniem i nie podziękować dwom zasłużonym dla naszego seminarium wykładowcom przedmiotów filozoficznych: ks. mgr. Piotrowi Grzymale i ks. mgr. Bolesławowi Leciejowi. Ksiądz Grzymała przez wiele lat był nie tylko dydaktykiem, ale ponadto – jako kierownik Oratorium im. Piątki Poznańskiej – czuwał nad animacją i koordynacją sektora młodzieżowego. Był on również aktywny na polu duszpasterstwa parafialnego, odciążając tym samym ks. Bolesława Woźnego, niestrudzonego animatora sektora życia parafialnego. Natomiast, ksiądz Leciej jest powszechnie znany współpracownikom jako wykładowca historii filozofii jeszcze z tego okresu, w którym – pomimo pełnienia odpowiedzialnej funkcji mistrza nowicjatu w Swobnicy – dojeżdżał do Kutna-Woźniakowa i Łodzi, podejmując pracę dydaktyczną. Pragnę obu współpracownikom podziękować za ich długoletni trud i poświęcenie w tym względzie.

5. BIBLIOTEKA I CZYTELNIKA

Trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie seminarium bez biblioteki. Kierownikiem księżnicy łódzkiej jest – nieprzerwanie od sierpnia 1969 r. – ks. Władysław Grochal. W sierpniu tego roku minęło więc 40 lat od chwili, kiedy ksiądz Grochal podjął tę pracę. Nie będzie przesadą stwierdzenie, że obecny stan zasobów bibliotecznych został w ogromnej mierze osiągnięty dzięki jego osobistym staraniom. Od sierpnia 2008 r. do połowy 2009 r. księgozbiór wzrósł o 3700 woluminów. Zgodnie z zapisem ksiąg inwentarzowych, a także skrupulatnych obliczeń ks. mgr. Marka Babicza, księgozbiór ten liczy aktualnie 131500 woluminów. Z tej ilości zebranych pozycji 32100 to dublety, książki zabytkowe oraz książki oczekujące na skatalogowanie.

Nie sposób nie wspomnieć również osób, bez których seminarium nie mogłoby funkcjonować. Myślę tu o osobie ekonomy, ks. mgr. Wojciecha Lecha. Nie szczędził on czasu i środków, aby zapleczce gospodarcze sprzyjało jak najlepszemu funkcjonowaniu całego seminarium. Myślę tu również o siostrach westiarkach i świeckich pracownikach seminarium w Łodzi, zatrudnionych w bibliotece, kuchni, szatni, pralni i w gospodarstwie rolnym. Wszystkim tym osobom pragnę bardzo ser-

decznie podziękować za ich codzienną – i często dyskretną – pracę na rzecz całej wspólnoty seminaryjnej.

Ks. Krzysztof Butowski SDB
WSDTS, Łądn. Wartą